

Сергій Даниленко

аспірант кафедри державного управління і місцевого самоврядування
ОРИДУ НАДУ при Президентіві України, начальник інформаційного відділу редакції
збору та узагальнення інформації з регіонів (м. Одеса) Центрального друкованого
органу Міністерства оборони України «Народна армія»

ДІАЛОГОВА МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ І ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У статті розглянуто концептуальний підхід до формування діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації. Представлено діалогову модель взаємодії на рівні «органи публічної влади – ЗМІ» із поділом за термінами впливу і очікуваного ефекту: довгостроковим (стратегічним ефектом), середньостроковим (накопичувальним ефектом), короткостроковим (разовим ефектом). Зазначається, що діалогова модель взаємодії органів публічної влади і ЗМІ слугує інструментом аналізу й прогнозу інформаційного потенціалу території, способом відпрацювання варіантів управлінських рішень й важливим важелем відкритості і прозорості влади. Робиться висновок, що при моделюванні інформаційно-комунікативного простору необхідно враховувати узагальнену характеристику рівня та якості комунікативних знань та вмінь.

Ключові слова: діалогова модель, взаємодія, органи публічної влади, засоби масової інформації, суспільство, відкритість, прозорість, медіапростір, медіаресурс.

Serhii Danylenko

PhD student of Department of public administration and local self-government,
ORIPA NAPA under the President of Ukraine

DIALOGUE MODEL OF INTERACTION OF BODIES OF THE PUBLIC AUTHORITY AND MASS MEDIADIALOGUE MODEL OF INTERACTION OF BODIES OF THE PUBLIC AUTHORITY AND MASS MEDIA

The article deals with the conceptual approach to the formation of a dialogue model of interaction between public authorities and the media, which consists in scientific substantiation and identification of tools capable of maximizing the contribution of civil society structures in their involvement in management activities, helping to manage, analyze and manage public information, to maximize facilitation of structures civil society in attracting them to management activity.

The purpose and objectives of the study are to prove the feasibility, as well as to provide concrete proposals for the functioning of the dialogue model of interaction between the public authorities and the media, which will promote the openness and transparency of the authorities in the conditions of the formation of civil society in Ukraine.

In today's Ukraine, the problems of cooperation between public authorities and the media are of primary importance for the system of public administration, economic and social well-being of citizens. The theoretical and empirical analysis reflects not only the substantiation of attention to these problems, but also the availability of certain perspectives for qualitative improvement and the development of information and communication links.

As practically managed to build a dialogue of power with civil society institutions, changes in the assessment of the population by public authorities are taking place. In this case, the interactive model of interaction between public authorities and the media is the optimal model for managing complex communication processes, which are formed in the context of the interaction of a legal democratic state and a developed civil society.

Dialogue model for interaction between public authorities and the media is an instrument that helps to manage, analyze and manage public information. This model helps to own, analyze and manage public information, as well as to have direct informational contact with the public. Texts of the media, informing about events, facts, phenomena, broadcasting the algorithm of solving certain problems, analyzing the consequences of the results obtained, giving the public a different view, create a model of real life, which in turn influences the form and content of social structure.

Modeling of dialogue between public authorities and mass media on the basis of the use of modern information and telecommunication technologies allows:

- To apply in practice the mechanism of interaction of traditional mass media and Internet media, open access to information for the population;

- to make a daily virtual review of city, regional and regional newspapers, TV and radio channels, Internet media;

- to broadcast information and communication activities with the participation of public authorities;

- to provide highly-qualified consultations in social institutions;

- to provide access to state information, legal framework, information resources of various state institutions.

In our point of view, an effective analysis of the relationship between the management system, socio-economic standards and democratic principles is needed to form an effective information and communication space. An important role in implementing the possibilities of information interaction is the issue of the adoption of adequate and timely management decisions.

The information and communication space should be diverse and include both state institutions and the public sector, local and regional components. At the same time, the media should fulfill their functions in accordance with the principles of free flow of information, freedom of expression and respect for human rights.

Key words: *dialogue model, interaction, public authorities, mass media, society, openness, transparency, media space, media resource.*

Сергей Даниленко

аспирант кафедри державного управління і місцевого самоуправління ОРИГУ НАГУ при Президенті України, начальник інформаційного відділу редакції збірника і обобщення інформації з регіонів (г. Одеса) Центрального печатного органу Міністерства оборони України «Народна армія»

ДИАЛОГОВАЯ МОДЕЛЬ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ ПУБЛИЧНОЙ ВЛАСТИ И СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ

В статье рассмотрен концептуальный подход к формированию диалоговой модели взаимодействия органов публичной власти и средств массовой информации. Представлена диалоговая модель взаимодействия на уровне «органы публичной власти – СМИ» с разделением по срокам действия и ожидаемого эффекта: долгосрочным (стратегическим эффектом), среднесрочным (накопительным эффектом), краткосрочным (разовым эффектом). Отмечается, что диалоговая модель взаимодействия органов публичной власти и СМИ служит инструментом анализа и прогноза информационного потенциала территории, способом отработки вариантов управленческих решений и важным рычагом открытости и прозрачности власти. Делается вывод, что при моделировании информационно-коммуникативного пространства необходимо учитывать обобщенную характеристику уровня и качества коммуникативных знаний и умений.

Ключевые слова: *диалоговая модель, взаимодействие, органы публичной власти, средства массовой информации, общество, открытость, прозрачность, медиaprостранство, медиаресурс.*

Постановка проблеми

Відкрита інформація є однією з найважливіших характеристик демократії, адже вільний обмін інформацією створює вкрай необхідний зв'язок між владою та населенням, а також сприяє адекватності управлінських рішень суспільним реаліям, поінформованості громадян, їх свідомій участі в публічному управлінні. З огляду на це, виникає об'єктивна необхідність в існуванні ефективної діалогової взаємодії між владою і засобами масової інформації за допомогою моделювання інформаційно-комунікаційного процесу. Вирішення цього важливого завдання вимагає від представників органів публічної влади оперативності в прийнятті рішень, сприяння розвитку нових медіа, які в перспективі можуть стати вузлами майбутньої інформаційної інфраструктури соціального регулювання, забезпечити сталий розвиток суспільства. Зазначений підхід повинен змінити характер і спосіб реалізації владних функцій, роль традиційних інститутів державної влади, демократичних процедур за допомогою віртуальних соціальних технологій.

Тенденція, яка відбувається на інформаційному просторі України, свідчить про те, що інтерактивні опитування громадської думки, моніторинг соціальних проєктів, електронне спілкування в Інтернеті між представниками влади і громадськості стали звичайним явищем. В свою чергу постала потреба в моделюванні інформаційно-комунікаційного процесу, яке передбачає не тільки механічну передачу повідомлень, але й обмін думками, а також дозволяє:

- стандартизувати інформаційно-комунікативний простір, забезпечивши тим самим оперативні інформаційні зв'язки;
- організувати інформаційний обмін як по вертикалі, так і по горизонталі;
- створити структуру (систему) управління інформаційно-комунікативним простором.

Для України, яка має території з нерозвинутою системою медіа комунікацій досить важливим є створення умов для моделювання інформаційно-комунікативного простору і доступу до використання мережевих ресурсів і телекомунікаційних систем. В процесі моделювання діалогової взаємодії органів публічної влади із засобами масової інформації необхідно враховувати феномен «масової аналітики». Адже сьогодні у різних ЗМІ (телебачення, традиційна та електронна періодика) сформувалися інформаційно-аналітичні рубрики, передачі, жанри, розраховані на різний діапазон інформаційних потреб громадян. Головними причинами цих змін стало: ускладнення інформаційного контексту повсякденного буття, залежність користувачів медійного продукту від глобальних, національних, регіональних процесів, інформованість громадськості про світові події. Основними інформаційними носіями в ньому були і залишаються засоби масової інформації, які, трансформуючи, або формуючи уявлення про явища, поняття, стереотипи поведінки, є потужним інструментом інформаційно-психологічного впливу як на індивідуальну, так і на масову свідомість.

Не вдаючись до теорії прогнозування випадкових процесів, теорії віртуального пізнання і теорії відкритих систем на основі застосування технології зворотного зв'язку, можна сказати, що в умовах зростаючої інформатизації моделювання діалогової взаємодії влади із громадськістю надає можливість для розвитку медіа-простору як системи. Без врахування функціональних властивостей системи, а також можливості поширення інформаційних продуктів і послуг цього зробити неможливо. Незважаючи на значний розвиток світового медіаресурсу інформаційне забезпечення процесу державного управління в Україні залишається поки на низькому рівні. Можливість доступу до інформації обмежується її відомчою належністю й обумовлена посадовим становищем і соціальним статусом.

Залишається невирішеною проблема доступу населення до територіально віддалених інформаційних ресурсів. Адже значна частка громадян отримує інформацію у традиційному вигляді - через друковані видання, радіо, телебачення. Інформаційно-телекомунікаційні системи функціонують в більшій своїй частині в інтересах органів публічної влади, які не взаємодіють один з одним, що призводить до дублювання інформації, надмірності в зборі первинних даних, подорожчання розробок та експлуатації інформаційних систем. Подібна роз'єднаність і монополізм ускладнюють обмін інформацією, доступ до неї, обмежують її соціальне значення. Ці та інші фактори, вимагають якнайшвидшого вирішення завдань вирівнювання інформаційного потенціалу, поліпшення якості інформаційної продукції та рівнозначного доступу до неї.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналіз останніх досліджень і публікацій в яких започатковано розв'язання даної проблеми, свідчить, про наявність вдалих напрацювань щодо моделювання процесу взаємодії органів публічної влади і ЗМІ. Розвиток

ідей щодо необхідності формування ефективної моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації продовжують досліджуватися зарубіжними та вітчизняними вченими. Так, окремі питання пов'язані із функцією взаємодії влади та ЗМІ, створенням відкритого діалогу між суб'єктами та об'єктами управління досліджено Д. Галлінім та П. Манчіні [4]. На їх думку особливою функцією взаємодії влади та ЗМІ є створення середовища рівноправного діалогу, зближення різних соціальних груп, яка на сьогодні є особливою необхідною у суспільстві, яке намагається створити відкритий діалог між суб'єктами та об'єктами управління. Саме така позиція може об'єднати протилежні думки й установки, допомогти знайти шляхи формування інформаційного суспільства. Питанням зміцнення авторитету та довіри громадськості до влади в умовах формування інформаційного суспільства залежить від формування нової моделі публічного управління, яка побудована на основі діалогу та взаєморозуміння присвячено дослідження Т. Безверхнюк [1], С. Бронікової [2], Н. Дніпренко [7]. На їх думку формування нової моделі інформаційної взаємодії органів публічної влади та ЗМІ в Україні пов'язане з якістю інформаційного забезпечення та є одним із основних факторів підвищення ефективності адміністративної системи, врахування думки громадськості у процесі прийняття управлінських рішень. Актуальними є також праці науковців Ф. Буарі [3], І. Дзялошинського [6], О. Сунгурова [11], та Л. Тимофєєвої [12] у яких досліджено процес формування діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації, а також її структуру, яка повинна сприяти визначенню рівня забезпеченості населення інформацією, а також можливості приймати рішення.

Виходячи із цього сформульовано низку практичних рекомендацій для органів публічної влади застосування яких сприятиме розробці діалогової моделі взаємодії на рівні «органи публічної влади – ЗМІ», а саме: застосуванню на практиці механізму взаємодії традиційних ЗМІ і інтернет-видань, відкритого доступу до інформації для населення. А саме, розробці щоденних віртуальних оглядів міських, районних і регіональних

газет, телерадіоканалів, інтернет-видань, трансляції інформаційно-комунікативних заходів за участю органів публічної влади, наданню висококваліфікованих консультацій в соціальних закладах, забезпеченню доступу до державної інформації, правової бази, інформаційних ресурсів різних державних інституцій.

У запропонованій нами діалоговій моделі взаємодії на рівні «органи публічної влади – ЗМІ» проведено поділ за термінами впливу і очікуваного ефекту: довгостроковий (стратегічний ефект), середньостроковий (накопичувальний ефект), короткостроковий (разовий ефект). Для кожного виду передбачається два типи дій діалогової взаємодії, які формують зворотній зв'язок.

Мета

Мета та завдання дослідження полягає в доведенні доцільності, а також наданні конкретних пропозицій функціонування діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації, яка сприятиме забезпеченню відкритості і прозорості влади в умовах формування громадянського суспільства в Україні.

Виклад основного матеріалу

Об'єктивні потреби суспільного розвитку на сучасному етапі органічно пов'язані з необхідністю встановлення нового типу публічного управління, розробки стратегії діалогової, партнерської інформаційно-комунікативної взаємодії органів публічної влади та ЗМІ в умовах формування інформаційного суспільства. Потреба в розробці нових інформаційних відносин, розширення можливостей впровадження та використання інформаційно-комунікативних технологій в управлінській діяльності вимагає наукового обґрунтування сформованих підходів з позиції розвитку теорії державного управління.

На думку П. Киричка особливою функцією взаємодії влади та ЗМІ є створення середовища рівноправного діалогу, зближення різних соціальних груп, яка на сьогодні є особливою необхідною у суспільстві, яке намагається створити відкритий діалог між суб'єктами та об'єктами управління. Саме така позиція може об'єднати протилежні думки й установки, допомогти знайти шляхи формування інформаційного суспільства. Вважаючись часткою інформаційного процесу, засоби масової інформації виступають одним з механізмів «суспільного діалогу», соціальної взаємодії, структурною організацією формування інформаційної моделі. Вони формують образ органів публічної влади, виходячи зі змісту суспільного середовища [8].

Виходячи з цього, використовуючи особливий вид експерименту – модельний експеримент, можливо сформулювати сучасну діалогову модель взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації. Для цього в якості алгоритму, тобто організованої послідовності можливо створити модель масової інформації у вигляді об'єднаної структури державних і недержавних засобів масової інформації та інших інформаційних ресурсів, завданням яких є інформаційне забезпечення реалізації головного напрямку розвитку регіону на довгострокову перспективу.

Оптимальним засобом інформаційного партнерства органів публічної влади і ЗМІ, інших інформаційних ресурсів є аутсорсинг інформаційних процесів, коли інформаційне забезпечення реалізації пріори-

тетних задач передається аутсорсеру, який має найкращі професійні й промислово-технологічні ресурси. Організуючим засобом сумісної роботи є договір між інформаційно-комунікаційними структурами органів публічної влади та інформаційним об'єднанням ЗМІ, яке виступає в якості юридичної особи (некомерційного партнерства, медіа-корпорації). На основі договору інформаційному об'єднанню виділяється субвенція із обласного бюджету (на конкурсній основі).

Під час моделювання процесу взаємодії органів публічної влади і ЗМІ на регіональному рівні необхідно враховувати інформаційні ознаки регіону, які відображають його ключові якості та інформаційні зв'язки. Обрана структура діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації регіону повинна сприяти визначенню рівня забезпеченості населення інформацією, а також можливості приймати рішення.

Головним завданням побудови й використання зазначеної моделі на наш погляд є:

- по-перше, створення оптимальної інформаційної структури для інформування населення про події в регіоні;
- по-друге, розгляд особливостей функціонування «масової інформації», її виробництва, розповсюдження й виробництва.
- по-третє, вивчення особливостей засобів масової інформації (газет, радіо, телебачення, Інтернет – ЗМІ), які використовуються для інформування населення й для застосування в процесах управління.
- по-четверте, дослідження тексту повідомлення як моделі конструкції об'єкту, його ідеї, яка формує образ об'єкту, програмує стратегію діяльності влади.

Діалогова модель взаємодії органів публічної влади і регіональних ЗМІ допомагає володіти, аналізувати й управляти публічною інформацією, а також мати прямий інформаційний контакт з громадськістю. Тексти ЗМІ, інформуючи про події, факти, явища, транслюючи алгоритм вирішення визначених задач, аналізуючи наслідки отриманих результатів, надаючи громадськості різну думку, створюють модель реального життя, яка в свою чергу впливає на форму й зміст суспільного устрою.

Співставлення інтересів джерела й споживача інформації здійснюється за допомогою макромодельовання, на основі якого створюється структура аналізу змісту інформації, виявляються пріоритетні інтереси споживача, які співпадають з інтересами джерела інформації. Таким чином формується оптимальна структура руху інформації «знизу – вгору» й «зверху – вниз». Головною умовою оптимального інформаційного забезпечення є підтримання інформаційної рівноваги (балансу інформаційних ресурсів) джерела й споживача інформації [5].

Варто зазначити, що діалогова модель взаємодії органів публічної влади і ЗМІ слугує інструментом аналізу й прогнозу інформаційного потенціалу території, способом відпрацювання варіантів управлінських рішень й нарешті важливим важелем відкритості і прозорості влади. В умовах обмежених інформаційних можливостей наповнення моделі існує дефіцит емпіричних даних й необхідність стандартизації по-

казників. Разом з тим реальні інформаційні ресурси, їх об'єднання дозволяють організувати реалізацію головної функції моделі, а саме оперативного надання інформації населенню зі зворотнім зв'язком.

В процесі формування діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації реальне інформаційне середовище трансформується в масову інформаційно-комунікативну віртуальну модель діалогових контактів. Зазначену діалогову модель можливо сприймати як один з інструментів інформаційних відносин, як ефективний засіб державного управління [9].

Моделювання діалогової взаємодії органів публічної влади і ЗМІ на основі використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій дозволяє:

- застосовувати на практиці механізм взаємодії традиційних ЗМІ і Інтернет - ЗМІ, відкритого доступу до інформації для населення;
- робити щоденний віртуальний огляд міських, районних і регіональних газет, телерадіоканалів, Інтернет – ЗМІ;
- транслювати інформаційно-комунікаційні заходи за участю органів публічної влади;
- надавати висококваліфіковані консультації в соціальних закладах;
- забезпечувати доступ до державної інформації, правової бази, інформаційних ресурсів різних державних інституцій [8].

Складністю моделювання діалогової взаємодії є те, що діалог який намагається налагодити влада за допомогою засобів масової інформації із суспільством на різних рівнях далеко не завжди має усталені способи організації і не переводиться автоматично до числа елементів системи державного управління. На концептуальному рівні цього нерідко не видно, оскільки відносини влади характеризуються універсальністю, в сенсі їх присутності у всіх сферах суспільних відносин, а також здатністю визначати себе в будь-якій області життєдіяльності людей.

Інформаційне поле влади може бути відносно малим (особистість, сім'я, суспільні групи) й відносно великим (наприклад, система державної влади в країні). Але при переході від концепції до реальних дій часто виникає соціальна напруга, незадоволення громадськості діями владних інститутів. Важливим при цьому є врахування інституційного, директивного, функціонального (управлінського) і комунікативного аспектів. При комунікативному розумінні влади акцент робиться на діалог і співпрацю, узгодженість дій, досягнення партнерства, заснованого на суспільній домовленості. Обмін думками, за допомогою різних інформаційних каналів ЗМІ, зворотній зв'язок з населенням, моніторинг суспільного настрою та соціально-економічної обстановки створюють передумови до сумісних дій на самих різних рівнях системи державного управління.

На нашу думку нове поняття «інформаційно відкрита (діалогова) влада», має суттєву різницю з відомим поняттям «адміністративна влада». Адже адміністрування можливо порівняти з «управлінням на кожний день», в якому відсутні елементи громадської участі й інформаційної відкритості. Діалогова влада на перше місце ставить взаємодію з інститутами громадянського суспільства до яких відносяться засоби масової

інформації. Тим самим вона контролює ситуацію, забезпечує збереження у правовій сфері - нормативних функцій не обмежуючи громадянські інтереси. Такий підхід є базовим для концептуальної моделі діалогової взаємодії структур органів публічної влади із засобами масової інформації, а також має диференціацією за рівнями управління.

Відкритість і прозорість органів публічної влади на всіх рівнях управління є невід'ємною часткою громадянського суспільства. Сьогодні окрім надання доступу до інформації про діяльність державних службовців необхідне моделювання системи інформаційних відносин на загальнонаціональному, регіональному й особливо місцевому рівні. Досить важливим при цьому є знання соціального настрою й коректування управління на попередження або вирішення конфліктних й кризових ситуацій [10].

Враховуючи цей важливий чинник, на наш погляд, взаємодію органів публічної влади і засобів масової інформації необхідно розвивати в першу чергу на місцевому рівні. Це сприятиме формуванню у громадськості відношення до себе як до суб'єкта управлінської діяльності. Через обговорення та пошук розвитку своїх територій в процесі інформаційної взаємодії за допомогою ЗМІ представники громадськості стають суб'єктом інформаційних відносин, як виробники й користувачі інформації. В результаті пошуку корисної інформації не як об'єкта, а як суб'єкта управління формується установка спрямована на покращення життя в регіоні, містах та селищах. Для загальнонаціонального рівня взаємодії органи публічної влади – ЗМІ формується три плани відносин: довгостроковий, середньостроковий і короткостроковий, для регіонального рівня розробляються моделі короткострокових і середньострокових заходів з урахуванням специфіки даної території. На місцевому рівні діалогову модель взаємодії доцільно будувати у формі соціального проекту.

У запропонованій нами діалоговій моделі взаємодії на рівні «органи публічної влади – ЗМІ» (рис. 1) проведено поділ за термінами впливу і очікуваного ефекту: довгострокове (стратегічний ефект), середньострокове (накопичувальний ефект), короткострокове (разовий ефект). Для кожного виду передбачається два типи дій діалогової взаємодії, які формують зворотній зв'язок. У результаті системно шикуються в різні «постійні» елементи з типовими функціями взаємодії структур влади і ЗМІ за допомогою діалогових форм спілкування, договірному партнерства, користування якими забезпечує певний зустрічний контроль і рівновагу інтересів у системі партнерських відносин. Модулями діалогової моделі взаємодії на рівні «органи публічної влади – ЗМІ» виступають органи публічної влади всіх рівнів, ЗМІ, які забезпечують інформацією громадські організації, бізнес-спільноти. Для всіх елементів цієї системи передбачені механізми зворотного зв'язку і взаємного контролю (включаючи моніторинг громадської думки та соціально-економічної ситуації, ефективність органів влади) тим самим робиться акцент на демократичних і громадянських мотивах інформаційно-комунікативного процесу.

На наш погляд під час створення діалогової моделі взаємодії структур публічної влади із ЗМІ необхідно враховувати те, що в сучасних умовах в українському суспільстві поки що в більшій мірі проявляється

інформаційний вплив, ніж інформаційна взаємодія. При цьому суспільні зв'язки постають, по-перше, як система виробництва і передачі інформації, що уособлює продуктивну силу комунікацій, а по-друге, вони не тільки виконують роль інформаційного мосту, але і означають процес регулювання відносин між владою, суспільством і бізнесом.

Доцільно зазначити, що в останні роки прослідковується тенденція посилення інформаційної співпраці між органами публічної влади і ЗМІ, яка спрямована на діалог і довіру населення. Тим самим владні структури зацікавлені не тільки впливати на настрої громадськості, але й взаємодіяти з громадською думкою, принципово змінити уявлення про традиційні завдання адміністративного управління. Значну роль набувають різні форми фіксації суспільних настроїв і соціальних очікувань, з яких найбільш відповідають завданню характеризувати динаміку ставлення населення до влади. Зокрема, назріла необхідність поетапного, послідовного внесення коректив у розв'язанні проблемних питань пов'язаних з інформованістю суспільства про діяльність органів публічної влади., а також налагодження діалогу.

З метою підвищення ефективності управлінської діяльності органів публічної влади та посилення її діалогу з населенням вважаємо за необхідне наступне:

- урізноманітнити форми, види, канали і жанри інформаційного продукту, внести до нього велику змістовно-аргументаційну глибину, креативність, наступність і системність;
- звернути особливу увагу на зміст і якість підготовки інтерактивних тематичних програм за участю представників органів публічної влади (таких, наприклад, як «діалог про головне», «розмова в прямому ефірі», «зворотній зв'язок» та ін.);
- здійснити структурно – функціональну реорганізацію інформаційно-комунікативних служб, що відповідають за координацію взаємодії органів влади і ЗМІ;
- на основі запропонованої діалогової моделі взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації використовуючи досвід діалогових форм, розробити спільні проекти та програми, що сприяють становленню та розвитку структур відкритого громадянського суспільства.

Для реалізації визначених завдань, важливе значення набуває дотримання на практиці «управлінсько-партнерства» й «громадської участі» які базуватимуться на принципах:

- єдності ланок владної (управлінської) вертикалі, незалежно від їх інституціональної належності;
- субординації і координації компетенції суб'єктів управлінського партнерства;
- консолідації зусиль влади і ЗМІ;
- спільності інтересів органів публічної влади, громадськості і засобів масової інформації;
- керованості інформаційного процесу в умовах сумісної взаємодії;
- сумісності різних управлінських практик;
- єдності інформаційного простору в рамках управлінського партнерства;
- вільного вибору форм партнерства і його організації.

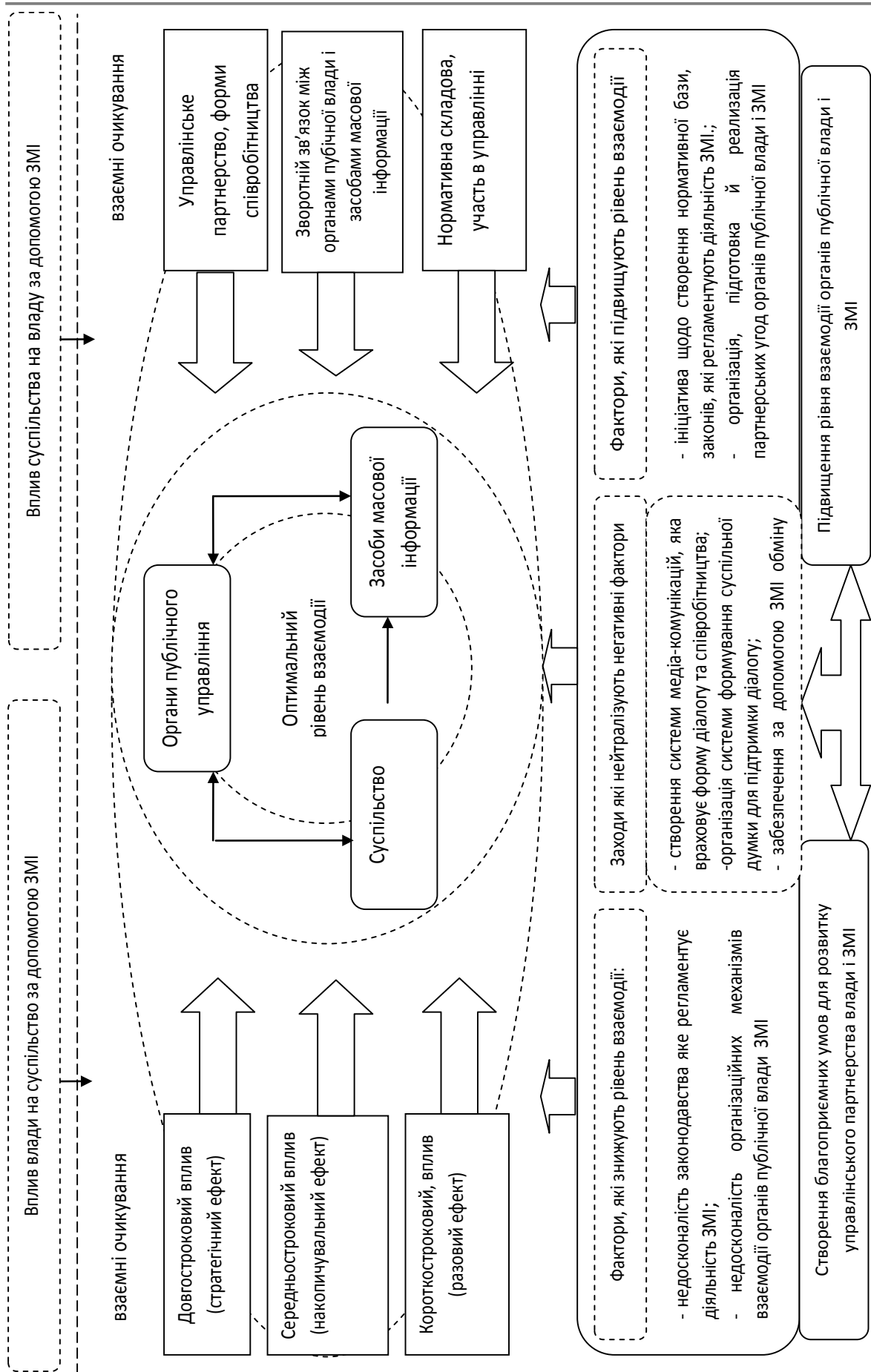

Рис. 1. Діалогова модель взаємодії «органи публічної влади – ЗМІ»

Необхідно зазначити, що діалогову модель взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації не можливо формувати по одному зразку для різних рівнів державного управління, оскільки для кожного з таких рівнів характерні риси, не властиві іншим рівням соціальної організації. Відповідно, зазначені моделі не можуть збігатися за об'єктами, предметами та суб'єктами взаємодії, а значить, способами і засобах управління ними.

У змісті управлінського партнерства органів публічної влади і засобів масової інформації можливо виділити чотири важливі моменти:

- спрямованість управлінського партнерства визначають самі взаємодіючі суб'єкти – інститути органів публічної влади, їх безпосередня участь, діяльність в інформаційній сфері;

- за своєю сутністю управлінське партнерство відображає наявність певних концентрованих форм демократії, більш активну позицію влади, громадських організацій і ЗМІ;

- організація управлінського партнерства обґрунтовано виступає функцією управління, регулювання інформаційних відносин, створенням умов для забезпечення стабільності в країні, її регіонах, а також фактором, що сприяє підтриманню балансу влади;

- управлінське партнерство – це не просто поєднання, поділ обов'язків, але й координація компетенцій державного управління та місцевого самоврядування, а й раціональне використання, посередницької ролі засобів масової інформації між владою і громадянами.

При всьому тому, що поняттям «управлінське партнерство» теорія і практика до цього часу майже не користувалися, де-факто ця форма інформаційно-комунікативної взаємодії застосовується все частіше. Більшість прикладів управлінських комунікацій з елементами партнерства, діалогу, співпраці різнопланових структур стосується тих сфер життєдіяльності, які так чи інакше пов'язані з тематикою нинішніх національних пріоритетів.

В межах домовленості про управлінський партнерство, можуть бути присутніми розробки та спільна реалізація соціальних програм адресного призначення та програм соціально – економічного розвитку муніципальних територій, в тому числі:

- підтримка закладів освіти, охорони здоров'я, культури, які залежні від джерел фінансування різних рівнів;
- юридичне оформлення міжмуніципальних зв'язків, що можуть за посередництва держави допомогти ліквідації соціальних «непридатних» (припустимо, шляхом будівництва міжмуніципальних освітньо-культурних або медико-оздоровчих комплексів);
- залучення на корпоративних засадах і під патронажем державних або регіональних структур держави особистих коштів громадян в інвестування місцевих інноваційних проектів;
- створення єдиних інформаційних і комунікативних систем, для проведення узгодженої соціальної політики та надання конструктивного впливу на соціалізаційні або адаптаційні процеси.

Аналіз практичних підходів в моделюванні комунікацій управлінського партнерства відображає пер-

спективність цього нового напрямку у взаємодії органів публічної влади і ЗМІ. Для забезпечення відкритості і прозорості влади залишається досить важливим формування обміркованої стратегії спрямованої на розвиток елементів громадянського суспільства і забезпечення їх комунікацій.

На нашу думку діалогову взаємодію органів публічної влади і засобів масової інформації можливо розглядати як оптимальну форму існування громадянського суспільства. В сучасних умовах України проблеми взаємодії органів публічної влади і ЗМІ мають першочергове значення для системи державного управління, економічного і соціального добробуту громадян. Теоретичний і емпіричний аналіз відображає не тільки обґрунтованість уваги до цих проблем, а й наявність певних перспектив в якісному поліпшенні та розвитку інформаційно-комунікативних зв'язків. В міру того, як практично вдається будувати діалог влади з інститутами громадянського суспільства, відбуваються зміни в оцінці населенням структур органів публічної влади. При цьому діалогова модель взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації є оптимальною моделлю управління складними комунікативними процесами, які складаються в умовах взаємодії правової демократичної держави та розвинутого громадянського суспільства.

На наш погляд для формування ефективного інформаційно-комунікативного простору потрібен комплексний аналіз співвідношення між системою управління, соціально-економічними стандартами і демократичними принципами. Важливу роль в реалізації можливостей інформаційної взаємодії відіграє питання прийняття адекватних і своєчасних управлінських рішень. Разом з тим інформаційно-комунікативний простір повинен бути різноманітним і включати як державні інститути, так і громадський сектор, локальний і регіональний компоненти. При цьому засоби масової інформації повинні виконувати свої функції відповідно до принципів вільного потоку інформації, свободи висловлення думок і дотримання прав людини.

Виявлення та аналіз структур інформаційно-комунікативного простору дозволяє досліджувати сутнісні характеристики взаємодії органів публічної влади і ЗМІ. Саме інформаційно-комунікативні структури відіграють універсально-інтегруючу роль в об'єктивному розширенні, ускладненні соціального простору, появи властивостей багаторівності, нелінійності, неоднорідності. Комунікативні структури володіють комплексом інваріантних характеристик, поєднання яких може як послаблювати, так і посилювати ціннісну домінанту і гуманістичний зміст сучасних засобів масової інформації.

Розвиток і вдосконалення інформаційно-комунікативних структур залишається можливим лише при підвищенні рівня комунікативної складової учасників процесу управління інформацією і комунікацією. Тож при моделюванні інформаційно-комунікативного простору необхідно обов'язково враховувати узагальнену характеристику рівня та якості комунікативних знань і вмінь, що включають пошук, сприйняття, оцінку, перетворення, зберігання та передачу інформації, а також технологічне забезпечення інформаційної відкритості органів публічної влади.

Література

1. Безверхнюк Т. М. Комунікації та інформаційне забезпечення державного управління на регіональному і місцевому рівні. – К.: Центр навчальної літератури. 2008. – 104 с.
2. Бронікова С. А. Моделювальні стратегії медійного управління при Президентіві України / С. А. Бронікова. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2007. – №1. – С. 205–212.
3. Буари Ф. А. Паблик рилейшнз или стратегия доверия / Ф. А. Буари. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 177 с.
4. Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики. – К.: Наука, 2008. – 368 с.
5. Даниленко С.А. Діалогова модель інформаційної взаємодії органів публічної влади і засобів масової інформації як механізм зворотнього зв'язку із громадським суспільством / С. А. Даниленко // Сучасна регіональна політика: формування, реалізація та розвиток публічної служби: матеріали підсумкової науково-практичної конференції за міжнародною участю (23 вересня 2010 р.) / Нац.акад. держ. упр. при Президентіві України, Одес. регіон. ін-т. держ. упр. – Одеса, 2010. – С. 260–261
6. Дзялошинский И. М. Информационная открытость – диалог – социальное партнерство: день сегодняшний // Информационная открытость органов местного самоуправления как основа социального партнерства. – М., 2006. – 335 с.
7. Дніпренко Н. К. Зміна парадигми в державному управлінні інформаційною сферою: комунікативний аспект : Автореф. дис. канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Н.К. Дніпренко; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Д., 2005. – 20 с.
8. Киричєк П. Н. Информационный процесс в системно-целевом измерении / П.Н. Киричек [лекция]. – М.: РАГС, 2008. – 34 с.
9. Моделі ефективності державного управління : монографія / В. С. Загорський, М. Д. Лесечко, І. І. Артим, Р. М. Рудніцька; Нац. акад. держ. пр. при Президентіві України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Л., 2010. – 100 с.
10. Совгиря О. Принципи відкритості, прозорості та гласності діяльності Уряду: визначення змісту і співвідношення понять / О. Совгиря // Публічне право. – 2011. – № 2. – С. 19–26.
11. Сунгуров А. Ю. Взаимодействие власти и структур гражданского общества, возможные модели / А. Ю. Сунгуров // Гражданский диалог. – 2008. № 3 – С. 12–17.
12. Тимофеева Л. Н. Диалог власти и СМИ / Тимофеева Л. Н. – М.: Политическая наука, 2009. – 115 с. – (Информация в системе управления). – Библиогр.: с. 107–112.